

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാഭേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുഭവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ പഞ്ചമസ്കന്ധേ ചതുർഥോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാഭേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ
ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ പഞ്ചമസ്കന്ധേ ചതുർഥോഽധ്യായഃ ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
അഥ ഹ തമുത്പത്തൈവദിവ്യജ്യോതിഭഗവൽലക്ഷണം
സാമ്യോപശമവൈരാഗ്യേശ്വരയമഹാവിഭൂതിഭിരനുദിന -
മേധമാനാനുഭാവം പ്രകൃതയഃ പ്രജാ ബ്രാഹ്മണാ
ദേവതാശ്ചാവനിതലസമവനായാതിതരാം ജഗദ്യുഃ ॥ 1 ॥

തസ്യ ഹ വാ ഇത്ഥം വർഷണാ വരീയസാ
ബൃഹച്ഛ്ലോകേന ചൗജസാ ബലേന ശ്രീയാ യശസാ
വീര്യശൗർയാഭ്യാം ച പിതാ ഋഷഭ ഇതീദം നാമ ചകാര ॥ 2 ॥

തസ്യ ഹീന്ദ്രഃ സ്പർധമാനോ ഭഗവാൻ വർഷേ ന വവർഷ
തദവധാർയ ഭഗവാൻ ഋഷഭദേവോ യോഗേശ്വരഃ
പ്രഹസ്യാന്തയോഗമായയാ സ്വവർഷമജനാഭം
നാമാഭ്യവർഷത് ॥ 3 ॥

നാഭിസ്തൂ യഥാഭിലഷിതം സുപ്രജസ്ത്വമവരുധ്യാതി -
പ്രമോദഭരവിഹൃലോ ഗദ്ഗദാക്ഷരയാ ഗിരാ സ്നൈരം
ഗൃഹീതനരലോകസധർമം ഭഗവന്തം പുരാണപുരുഷം
മായാവിലസിതമതിർവത്സ താതേതി സാനുരാഗ -
മുപലാലയൻ പരാം നിർവൃതിമുപഗതഃ ॥ 4 ॥

വിദിതാനുരാഗമാപൗരപ്രകൃതിജനപദോ രാജാ
 നാഭിരാത്മജം സമയസേതുരക്ഷായാമഭിഷിച്യ
 ബ്രഹ്മണേഷുപനിധായ സഹ മേരുദേവ്യാ വിശാലായാം
 പ്രസന്നനിപുണേന തപസാ സമാധിയോഗേന
 നരനാരായണാഖ്യം ഭഗവന്തം വാസുദേവമുപാസീനഃ
 കാലേന തന്മഹിമാനമവാപ || 5 ||

യസ്യ ഹ പാണ്ഡവേയ ശ്ലോകൊനേ -
 കോ നു തത്കർമ രാജർഷേർനാഭേരൻവാചരേത്പുമാൻ |
 അപത്യതാമഗാദ്യസ്യ ഹരിഃ ശുദ്ധേന കർമണാ || 6 ||

ബ്രഹ്മണ്യോന്യഃ കുതോ നാഭേർവിപ്രാ മംഗലപൂജിതാഃ |
 യസ്യ ബർഹിഷി യജ്ഞേശം ദർശയാമാസുരോജസാ || 7 ||

അഥ ഹ ഭഗവാൻ ഋഷഭദേവഃ സ്വവർഷം കർമക്ഷേത്ര -
 മനുമന്യമാനഃ പ്രദർശിതഗുരുകുലവാസോ ലബ്ധവരൈ -
 രഗുരുഭിരനുജ്ഞാതോ ഗൃഹമേധിനാം ധർമാനനു -
 ശിക്ഷമാണോ ജയന്ത്യാമിന്ദ്രദത്തായാമുഭയലക്ഷണം കർമ
 സമാപ്തായാപ്താമഭിയുജ്ജന്നാത്മജാനാമാത്മസമാനാനാം
 ശതം ജനയാമാസ || 8 ||

യേഷാം ഖലു മഹായോഗീ ഭരതോ ജ്യേഷഃ ശ്രേഷ്ഠഗുണ
 ആസീദ്യനേദം വർഷം ഭാരതമിതി വ്യപദിശന്തി || 9 ||

തമനു കുശാവർത ഇലാവർതോ ബ്രഹ്മാവർതോ മലയഃ
 കേതുർഭദ്രസേന ഇന്ദ്രസ്സുഗ്വിദർഭഃ കീകഃ ഇതി നവ
 നവതിപ്രധാനാഃ || 10 ||

കവിർഹരിരന്തരിക്ഷഃ പ്രബുദ്ധഃ പിപലായനഃ |
 ആവിർഹോത്രോഥ ദ്രുമിലശ്ചമസഃ കരഭാജനഃ || 11 ||

ഇതി ഭാഗവതധർമ്മദർശനാ നവ മഹാഭാഗവതാസ്തേഷാം
സുചരിതം ഭഗവൻ മഹിമോപബൃംഹിതം വസുദേവനാരദ -
സംവാദമുപശമായനമുപരിഷ്കാദ്യർണയിഷ്ടാമഃ || 12 ||

യവീയാംസ ഏകാശീതിർജായന്തേയാഃ പിതൃരാദേശകരാ
മഹാശാലീനാ മഹാശ്രോത്രിയാ യജ്ഞശീലാഃ കർമ്മവിശുദ്ധാ
ബ്രാഹ്മണാ ബഭൂവുഃ || 13 ||

ഭഗവാൻ ഋഷഭസംജ്ഞാ ആത്മതന്ത്രഃ സ്വയം നിത്യ -
നിവൃത്താനർഥപരമ്പരഃ കേവലാനന്ദാനുഭവ ഇൗശ്വര ഏവ
വിപരീതവത്കർമാൺയാരഭമാണഃ കാലേനാനുഗതം
ധർമ്മാചരണേനോപശിക്ഷയന്നതദ്വിദാം സമ ഉപശാന്തോ
മൈത്രഃ കാരുണികോ ധർമ്മാർഥയശഃ പ്രജാനന്ദാമൃതാ -
വരോധേന ഗൃഹേഷു ലോകം നിയമയത് || 14 ||

യദ്യച്ഛീർഷൺയാചരിതം തത്തദനുവർത്തതേ ലോകഃ || 15 ||

യദ്യപി സ്വവിദിതം സകലധർമം ബ്രാഹ്മം ഗുഹ്യം
ബ്രാഹ്മണൈർദർശിതമാർഗേണ സാമാദിദിരുപായൈർജന -
താമനുശശാസ || 16 ||

ദ്രവ്യദേശകാലവയഃശ്രദ്ധർത്വിഗ്വിവിധോദ് -
ദേശോപചിന്തൈഃ സർവൈരപി ക്രതുദിർയഥോപദേശം
ശതകൃത്യ ഇയാജ || 17 ||

ഭഗവതർഷഭേണ പരിരക്ഷ്യമാണ ഏതസ്മിൻ വർഷേ ന കശ്ചന
പുരുഷോ വാഛരത്യവിദ്യമാനമിവാത്മനോന്യസ്മാത്
കഥഞ്ചന കിമപി കർഹിച്ചിദവേക്ഷതേ ദർതർയനുസവനം
വിജ്യംഭിതസ്തേഹാതിശയമന്തരേണ || 18 ||

സ കദാചിദഽമാനോ ഭഗവാൻ ഋഷഭോ ബ്രഹ്മാവർതഗതോ
 ബ്രഹ്മർഷിപ്രവരസഭായാം പ്രജാനാം നിശാമയന്തീനാ -
 മാത്മജാനവഹിതാത്മനഃ പ്രശ്രയപ്രണയഭരസുയന്ത്രിതാ -
 നപുപശിക്ഷയന്നിതി ഹോവാച || 19 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാദമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
 പഞ്ചമസ്കന്ധേ ചതുർഥോഽധ്യായഃ ||